

BATAAF-

SCHE

LEEWARDER

COURANT.

D I N G S D A G

D E N 1 3 S E P T E M B E R

R U S L A N D.

PETERSBURG den 16 Augustus. Volgens berichten uit het binnenste gedeelte des Ryks heeft men in dit Jaar overvloed aan Graanen, als Rogge, Tarwe, Garst en Haver, te verwachten. Het Hooy is ook zeer goed uitgevallen, en in Finland ziet men voornamlyk een byzonderen Oogst te gemoet. — Over het geheel heeft men opgemerkt, dat het Luchtgestel in dit Jaar zeer gezond moet geweest zyn, dewyl het getal der Zieken, zo wel in de Steden, als ten platten Lande en in de Hospitaalen, met dat van voorige Jaaren vergeleken, gering is.

Dezer dagen heeft de bekende Ridder *Pinetti* in Moscau eene Luchtzeire willen doen; doch de Ballon scheurde in het oogenblik, dat hy daar mede zou opryzen, zo dat hy van zyn voornemen heeft moeten afzien.

De Profesfor *Czerni* heeft gisteren insgelyks eene tweede proeve met zyn Ballon gedaan; maar dezelve is even zo min gelukt als de voorige.

Z W E D E N.

STOKHOLM den 23 Augustus. De Oogst is hier, door eene aanhoudende droogte, zodaniglyk bespoedigd geworden, dat dezelve thans reeds geëindigd is. De Graanen zyn over het geheel, en wel byzonder de Rogge, boven verwagting uitgevallen. De prys der Rogge, die in de laatste drie Jaaren gewoonlyk 8 Daalders de Ton kostte, is thans tot op 5 4 Daalders gevallen.

I T A L I E N.

MILAAN den 24 Augustus. Uit Florence wordt in dato 20 dezer het volgende gemeld: ten gevolge der Conferentie welke de Generaal *Murat* gedurende zyn verblyf alhier met de Koningin, Weduwe *Maria Louisa van Bourbon* en het Ministerie heeft gehouden, zal er den 25sten eene plechtigheid plaats hebben waarin haare Majesteit de jonge Koning *Karel Lodewyk*, haare Zoon op den Thron zal plaatzen. De Senaat en alle de verdere Overheden zullen vervolgens de hofste van hulde en trouwe met de gewoonlyke plechtigheid aan deze jonge Prins, als Souverein van Etrurien afleggen. Er zullen by deze gelegenheid openbaare Feesten gehouden worden.

Men heeft tot nog toe geene nadere tyding over de Expeditie van den Admiraal *Nelson* bekomen.

Volgens Brieven uit Genua van den 19 dezer, scheen men voor eene onderneming der Engelschen beducht te zyn, welke eene geduchte magt in die strecken by een hebben. Men verduubde de vlyt, om alle de punten der Kusten, die het meest blootgesteld zyn, in de beste staat van verdediging te stellen.

D U I T S C H L A N D en bygelegene L A N D E N.

WEENEN den 24 Augustus. De Engelsche Chargé d'Affaires heeft te kennen gegeven, dat schoon de Elve en Wezer gesloten zyn, de Engelsche Kooplieden echter de Oost-Indische voortbrengzels, Koffy, Zuiker, Indigo, enz., door eene Flotille naar Triest willen zenden, ten einde in de behoeften der Keizerl. Koningl. Staaten te voorzien; hy kreeg tot antwoord, dat dit alzins kon geschieden, wyl Triest eene vrye Haven is, en de strengste onzijdigheid aangenomen is; maar dat ten aanzien van de verzekering dezer Waaren, schoon zy voor de behoeften der Keizerl. Koningl. Staaten ingevoerd werden, van deze zyde niets kon geschieden.

Zedert eenigen tyd hebben hier geruchten gelopen wegens ontdekte Schatten en een verzonken Stad in Zevenbergen. Hierover heeft men in een officieelen Brief uit Hermanstad het volgend bericht: In Maart dezes Jaars werden in de Boschen van het Kuniader Comitaat, door eenen Wallachyer gevonden 214 en door eenen anderen nog 66 stuks oude kleine Grieksche Goudmunten, welke aan de Thesaurie in Hermanstad werden afgeleverd. Dezelfen zyn uit de tyden van den Griekschen Koning *Lyfmachus*, en haare innerlyke waarde bedraagt 218 Gulden. Insgelyks heeft men in de Boschen van Hunpadei, onkenbare gedenktekens en ruïnen van eene uitgebreide Stad aangetroffen, in welker ontrek eenige Wallachyers een meenigte oude Gouden Munten hebben ontdekt, waar van er 400 naar Hermanstad zyn gezonden. Zy zyn zeer goed bewaard gebleven en ieders gewigt belooft twee en een vierde Ducaton. Op de eene zyde staan drie Mannelyke Figuren en daar onder het woord *Kozyn*, met Grieksche Letters. De waarfchyndlykste meening der Munkenners is, dat zy geslagen zyn te Cosa, eene voormalige Stad in Hetruurien en dus over de tweeduizend Jaaren oud moeten wezen.

E N G E L A N D.

VERVOLG VAN LONDEN van den 27 Augustus. De Gecommitteerden der Kooplieden, die in Lloyds Koffyhuys eene Patriottische Inschryving geopend hadden, hebben, in de Nieuwspapieren, eene Bekendmaking doen plaatzen, waarbij dezelve eene nadere opening doen van de oogmerken, waartoe de Inschryving is aangelegd en tevens kennis geven, dat er van de ingekomen gelden reeds zyn aangekocht 100,000 P. St. drie per Cents gconfolideerden en voor 100,000 P. St. drie per Cents gereduceerden, welke gelden zy verklaren geenzins bestemd te zyn, om te dienen tot bekostiging van de toebereidzelen, die er tot verdediging van den Lande gemaakt worden; maar voornamlyk om de rampen te verigten van hun, die in de verdediging van hun Land mogten gewond worden, en ter beloning van een of andere heldendaad.

In de Gevangenis van Mill Prison zyn thans reeds 2500 Fransche Krygsgevangene Zeelieden opgesloten.

Volgens het eenparig getuigenis der Landlieden, in Gloucester, Worcester, Somersfet en Yorshire, is de tegenwoordige Oogst der Graanen aldaar zo overvloedig, dat er byna geen voorbeeld van gekend wordt.

De Generaal *Dumourier*, die in Chargestraat gelogeerd is, wordt daaglyks, door de eerste Perzonen van rang, zo Engelschen als Franschen, bezogt, waar onder men ook mag tellen zyne Koninglyke Hoogheid, de Hertog van York.

Het getal der ingefchreven Vrywilligers is zo groot, dat er zelfs eene meenigte worden afgezega, zo men wil, uit hoofde, dat er geene Geweeren genoeg in het Land zyn om hen te wapenen.

In Ierland is de rust nog in het geheel maar niet volkomen hersteld. Ten minsten dit moet men opmaken uit de laatste Brieven van Dublin, gedagtekend van den 21 dezer, en hoofdzaklyk luidende als volgt:

„ Daar thans de tyd uadert, dat de gevangene Rebellen hun Vonnis moeten ontvangen, is de Policie genoodzaakt haare waakzaamheid te verdubbelen. Kortlyngs zyn op nieuw verscheidene Perzonen, wegens oproerige gesprekken, in hechtenis genomen en naar „ Gevangens-Schepen overgebracht. In meer dan eene Plaats van Ierland beginnen de misnoodgeden zich by nacht wederom in het manoeuvreren met Picken te oefenen. De Rebellie is hier even als eene duizendhoofdige Hydra, welke met nieuwe kracht te voorschyn treedt in het oogenblik, dat men denkt dezelve vernield te hebben. Naar men vernememt, zullen, behalven Meath, nog onderscheidene plaatzen in staat van Oorlog verklaard worden. — Voor eenige dagen heeft de Lord Major alhier eene Proclamatie „ doen afkondigen, waarbij alle Ingezetenen dezer Stad, onder de zwaafte pönaliteiten, „ gelast worden van negen uren des avonds tot zes uren des morgens in hunne Huizen „ te blijven. Des Zondags mogen de Herbergiers geene andere Perzonen dan Reizigers „ innemen, en in de overige dagen der week zyn alle Gasten, zonder onderscheid, verpligt zich op een bepaald uur uit de Herbergen naar hunne Wooningen te begeven. In „ alle Huizen moet een naauwkeurige Lyst hangen van de namen der Perzonen, die „ zich in dezelve bevinden, en allen de genen, die men, buiten de opgegevenen, ontmoet, worden daadlyk gearresteerd. Alle de Vreemdelingen, die alhier aankomen, zyn „ gehouden hun Paspoort te vertoanen, enz.”

F R A N S C H E R E P U B L I E K.

PARYS den 3 September. Door den eerste Consul is thans, op 't Rapport van den Mi-

tister der Financien, een Besluit genomen, waarby, ingevolge een vroeger Besluit, houdende: dat de publieke schuld niet meer dan 50 Millioenen mag vermeerderd worden, zonder dat een voldoende Amortificatie-Fonds worde opgericht, waar door ten langsten in 15 Jaaren het te boven gaande der 50 Millioenen uitgedeld worde, en by welk vroeger Besluit tevens gezegd was, dat het provencu der Posteryen van den 1 Vendemiaire des 12de Jaars af aan verpand bleef voor dit ontwerp, — bepaald wordt, dat van den 1 Vendemiaire (24 September) aanstaande af aan het der Posteryen, tot het beloop van 10 Millioenen, zal gestort worden in de Amortificatie-Cas, en dat de Quitantien van den Cashouder der Amortificatie-Cas door den algemeenen Cashouder der Postery als comptant Geld in de publieke Schatkist zullen gegeven worden.

Volgens particuliere Brieven bevindt zich in de ommestrecken van St. Malo en van Grandville reeds een verbazend aantal Troupen, en groeit ook de Armée by Bayonne daaglyks aan. Men verzekert, dat de eerste Consul van Spanjen dringend in natura en geenzins in geld geëischt heeft, den bystand, welke Spanjen, ingevolge het Offensief-Tractaat van den 19 Augustus 1796, binnen 3 Maanden na de aanvraag aan Frankryk geven moet, te weten: 15 Linieschepen, 6 Fregatten en 4 Corvetten, en bovendien 18000 Man Infanterie en 6000 Man Cavallery. Men voegd er by, dat, indien Spanjen nog langer draalt, het onvermydelijk tot een Vreedebrek met die Mogendheid komen moet.

De geheele Consulaire Lyfwacht heeft ordre ontvangen, om zich marschvaardig te houden, en is, zo men vernememt, naar Gend bestemd, alwaar de Generaal *Dumas*, die zich aan het hoofd der Generaale Staf bevindt, reeds moet zyn aangekomen.

Er is hier, onder escorte van een aantal Gendarmes, een Zwitser uit het Canton Vaud binnen gebracht, die aldaar reeds 2 Maanden gevangen gezeten had, en verdagt wordt gehouden van een Agent van Engeland te zyn. Ook te Boulogne zyn dezer dagen eenige Perzonen gearresteerd, die men zegt, dat met de Engelschen in geheime verstandhouding stonden.

Daar een ieder zich op dit tydstip als om sryd beyverd, om het zyne toe te brengen tot de tegen Engeland gereed gemaakt wordende Expeditie, hebben onder anderen twee Kunstenars, de Burgers *Fulton* en *Marguerie*, dezer dagen op de Seine proeven genomen met snelvaarende Roeiboeten, welke van een uitstekend nut kunnen zyn; de eerste dezer genoemde Werkuigkundigen bezigtigde tot den voortgang zynere Schuit eene kleine Vuurpomp of Stroom-Machiene; de andere daar en tegen Riemen, die regtstandig zich in het water dompelen, of wel Raderen, wier bladen boven het water zich plat neder leggen, en in het water zich uitspreiden. Dit laatste middel schynt den voorrang op de beide anderen te hebben, en de snelheid, daar door aan eene volbemande Schuit bygezet, wordt begroot op 100 Roeden in eene minuut, en ging die der lichte Roeivaartuijges, die eene soort van wed-sryd met dezelve begonnen hadden, verre te boven. De beweeging der Raderen veroorzaakte niet het minste gedruis; de Schuit liet zich uiterst ligt bestuuren, en niemand der aan Boord zynde lieden behoefde zich voor het gezigt bloot te stellen. Onder de Perzonen, die zich in de Schuit bevonden, en onder wier oog de proefneming verrigt is, bevond zich een der Prefecten van het Consulair Paleis, als ook de bekende Natuurkundige, en door zyne eigene ontrevindingen beroemde *Montgolfier*, welke laatste, na een naauwkeurig onderzoek van de inrigting des Werkuigs, in de verwoering zynere bewondering, uitriep, dat de uitvinding van zulk een Raad eene Godlyke gedachte geweest was.

Den 24 Augustus is te Bourdeaux, in den ouderdom van zestig Jaaren, overleden de berugte *Napper Tandy*. Hy was een Ierschman van geboorte, en had zich zedert eenige Jaaren in zyn Vaderland bekend gemaakt door zyn yver, met welke hy zich inliet in de publieke zaken; dan, schoon hy zich hiermede by het Gemeen bemind maakte, geraakte hy daardoor in haat by het Gouvernement, zo dat verscheiden vervolgingen hem noodzaakten, om, in het Jaar 1793, de Stad Dublin te verlaten. Hy begaf zich toen naar America, doch kwam in 1797 van daar terug in Frankryk, op hoop van te kunnen medewerken om Ierland vry te maken: hy landde er ook zedert, doch met eene geringe magt, zo dat zyne onderneming mislukte. Zyne gevangenneming in Hamburg, zyne overvoering naar Ierland, zyne uitbanning en het geen hy verder geleden heeft, is genoegzaam bekend. Het Fransch Gouvernement had hem, toen hy uit America terug gekomen was, den rang van Generaal, met het daartoe staande Tractement, opgedragen.

Den 6 September. Men verzekert vry stellig, dat de Generaal *Angereau* met een Fransch Leger door Spanjen naar Portugal zal trekken, ten einde dat Ryk te bezetten en ook dit punt aan de Engelschen te ontnemen: Dat het Fransch Gouvernement niet met Portugal te vreden is, blykt ook uit een Stuk in de *Monsieur* geplaatst, onder de dagtekening van LISSABON den 2 Augustus, van dezen inhoud: „ Te Faro was een Engelsche Kaper „ binnen gelopen met een Fransche Prys, zynde een Schip van Marseille, Capitein *Pourquier*, komende van St. Barthelemy en geladen met Zuiker, Koffy, Cacao, enz. De „ Equipage van dit Schip is ontcheept en naar Spanjen gezonden, zynde het op deze „ wys, dat de Engelschen de Neutraliteit van Portugal eerbiedigen en de bevelen van een „ Vorst, die het inkommen van zyne Havens aan de Schepen der Oorlogende Mogendheden „ verboden heeft.

„ Den 21 July kwam er in de Haven van Lisfabon een Engelsch Fregat, hetwelk op de „ reis van Portsmouth een Fransche Kaper van 16 Stukken had genomen, waar van de „ Equipage aan zyn Boord Krygsgevangenen bleef.

„ Den 20 Juny had de Fransche Capitein van de Brik *l'Hirondelle* zyn Vlag laten waayen „ op de Rheeve van Lisfabon, wanneer hy werd aangevallen door een Portugesch Sloep „ met vier Mannen, die hem gelaste de Vlag te sryken, en op zyne weigering op hem „ zyn aangevallen en gedreigd hebben zelve, met geweld, de Vlag neer te halen. Deze hoop „ is wel ter kennis gebracht, doch echter ongestraft gebleven.

„ In de eerste dagen van July is de Engelsche Kaper *Narcisse* in de Haven van Lisfabon „ binnen gelopen, hebbende zeventig Fransche Gevangenen aan Boord, waar mede de Com- „ mandant van het Fort hem ongestoord negen dagen op de Rheeve heeft laten blyven. —

„ In welken tusfchentyd de Gevangenen van den Prysmester vryheid kregen, om van „ Boord aan Wal te gaan, doch toen deed de Commandant van het Fort Belem dezelve „ ophligten en by hem in Gevangenis zetten, terwyl het 48 uren geleden was, toen de „ Minister Plenipotentiaris van de Fransche Republiek het eerst kennis kreeg, dat er Fran- „ sche Gevangenen in de Toren van Belem zaten en aan alles gebrek hadden. — De Minis- „ ter eischte hen op, dan men weigerde om die over te leveren, ten ware, dat de Mi- „ nister een bewys tekende, dat hy dezelve had ontvangen, om by de generale uitwisfe- „ ling tusfchen Engeland en Frankryk te dienen, dan, de Minister verwonderd, dat het „ Portugesch Gouvernement zich als gemagtigde van een vreemde Kaper en der Engel- „ sche Admiraliteit stelde, weigerde met verontwaardiging zich daar toe te leenen en liet „ den Gouverneur van Belem de Gevangenen houden.

„ Weinige dagen daar na, nam dezelve Kaper *le Narcisse*, by het uitlopen van de Ha- „ ven, binnen een Snaphaanfchoot van de Forten, die niets deden om het te belutten, een „ Keizerlyk Schip, van Genua komende.

„ De Gouvernemenen, die geen vryen wil hebben en in de keuze van derzelver Minis- „ ters zich niet weten te bevyden van vreemden invloed, stellen zich buiten staat hunne „ Rechten te doen eerbiedigen. Men kan het Portugesch Gouvernement niet verdenken „ dat het niet Neutraal wilde blyven, maar men moet met zekerheid zeggen, dat, in de „ veronderstelling dat het zulks wil, naar den stand waarin het zich geplaatst heeft, on- „ mooglyk is, dat men eenig vertrouwen in deszelfs voorgeving, van Neutraal te willen „ blyven, hebben kan.”

BATAAFSCHE REPUBLIEK.

BERGEN-OP-ZOOM den 5 September. Zedert eenige dagen is hier, buiten het Transport van Trein- en Artillery-Paarden, en eenige agtergeblevene Manschappen naar Zeeland niets van belang voorgevallen. Het schynt, dat er in Zeeland onder de Militairen, veele Zieken komen, om dat er reeds een aantal hier in het Hospitaal geplaatst zyn, en ook naar Breda getransporteerd worden.

Alhier is gearriveerd de geweene Aartsbisfchop van Mechelen, Graaf van Frankenberg *Schellendorf*, een Grysaard van omstreeks 80 Jaaren, om het Vormfel alhier te bedienen.

LEYDEN den 7 September. Curatoren van 's Lands Universiteit te Leyden, in aanmerking nemende den hoogklimmenden ouderdom van den waardigen Hoogleraar in de Wysbegeerte, **DIONYSIUS VAN DE WYNPERSSSE**, hebben deszelfs oudsten Zoon **SAMUEL JOANNES VAN DE WYNPERSSSE**, voormals Hoogleraar in de Wysbegeerte aan

